

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Mostě rozhodl samosoudcem JUDr. Rudolfem Malým ve věci

žalobce:

[redacted], narozený [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátkou JUDr. Miroslavou Zlatníkovou
sídlem ČSA 1676/86, 434 01 Most

proti
žalované:

[redacted], narozená [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátkou Mgr. Markétou Zázvorkovou Malou
sídlem J. Průchy 1915, 434 01 Most

pro 78 760 Kč s přísl.

takto:

- I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku 7 415 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žaloba o zaplacení 71 345 Kč se zamítá.
- III. Žalobce je povinen zaplatit žalované, k rukám zástupkyně žalované Mgr. Markéty Zázvorkové Malé, na nákladech řízení 60 459 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žalobce je povinen zaplatit České republice, do pokladny Okresního soudu v Mostě, za vyplacené znalečné 15 058 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- V. Žalovaná je povinna zaplatit České republice, do pokladny Okresního soudu v Mostě, za vyplacené znalečné 1 444 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

- VI. Zástupkyně žalobce, advokátka JUDr. Miroslava Zlatníková, má vůči České republice, Okresnímu soudu v Mostě, právo na zaplacení odměny ve výši 18 540 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- VII. Žalobce je povinen zaplatit České republice, do pokladny Okresního soudu v Mostě, za vyplacenou odměnu advokátce JUDr. Miroslavě Zlatníkové částku 18 540 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. V žalobě, která soudu došla dne 24. 6. 2009, žalobce tvrdí, že mezi ním jako nájemcem a ObÚ v [REDAKCE] jako pronajímatelem byla dne 16. 10. 1991 uzavřena nájemní smlouva, jejímž předmětem byla parcela, č. parcelní [REDAKCE] - trvalý porost, v obci [REDAKCE]. Vlastníkem pozemku se na základě kupní smlouvy ze dne 18. 1. 2007 stala žalovaná. V době od 11. 3. 2007 do 12. 3. 2007 žalovaná vnikla na pozemek a způsobila mu škodu na oplocení ve výši 15 000 Kč, úrodě ovocných stromů za roky 2007 a 2008 ve výši 51 200 Kč, obrubnicích ve výši 3 360 Kč, ocelových tyčích ve výši 1 200 Kč, kolejnicích ve výši 500 Kč, dřevěných trámech ve výši 7 500 Kč, a náradí ve vlastnictví [REDAKCE] ve výši 6 000 Kč. Celková škoda činí 84 760 Kč. Dne 12. 3. 2007 škodu zjistil a ve stejný den podal trestní oznámení. Věc byla dne 8. 4. 2007 odložena a proti tomuto rozhodnutí podal stížnost, která byla dne 22. 6. 2007 zamítnuta. Dne 2. 1. 2008 podal nové trestní oznámení a státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Mostě uložil povinnost věc znovu prošetřit. Dne 11. 6. 2008 byla věc odložena.
2. V průběhu řízení vzal žalobce částečně žalobu zpět o 6 000 Kč (cena náradí ve vlastnictví [REDAKCE] a soud v této části řízení se souhlasem žalované usnesením ze dne 2. 3. 2017 zastavil.
3. Žalovaná se žalobou nesouhlasila a navrhovala její zamítnutí. Setrvala na své námitce promlčení nároku žalobce, protože již dne 11. 3. 2007 věděl o tom, že mu škodu způsobila žalovaná. Nejvyšší soud, podle jejího názoru, nevyločil promlčení nároku zejména, pokud jednotlivé složky nároku nebyly uplatněny v trestním oznámení žalobce a nestaly se součástí jeho požadavku na náhradu škody. Pokud žalobce řádně vyčíslené složky nároku v trestním oznámení požadoval k úhradě, pak je poté, co bylo trestní oznámení definitivně vyřízeno, v přiměřené lhůtě neuplatnil žalobou u soudu. Pouze pokud by žalobce řádně a včas při vymáhání svého nároku pokračoval, mělo by trestní oznámení účinky stavění promlčecí lhůty. Pokud by soud nepovažoval nárok za promlčený, pak žádný ze svědků nepotvrdil, že by některou z věcí odcizila žalovaná. Zchátralý plot v délce 15 až 20 metrů odstranila a udělala nový. Není možné, že by odstranila plot v délce 120 metrů. Plot byl starý a v dezolátním stavu, žalobce neprokázal vlastnictví k plotu. Soud by měl zvážit, zda není důvod cenu plotu snížit. Při stanovení ceny úrody vycházel znalec z maximálně možné výtěžnosti stromů a nezachytil přirozený spad ovoce před uzráním a ani skutečnost, že nelze vždy úrodu sklídit celou. Soud by měl zvážit snížení ceny úrody.
4. Okresní soud v Mostě rozhodl rozsudkem ze dne 7. 6. 2012, č. j. 39 C 448/2009 - 66, a žalobu zamítl. Vyšel ze závěru, že trestními oznámeními ze dne 12. 3. 2007 a ze dne 2. 1. 2008 nedošlo ke stavení promlčecí doby, protože řádným uplatněním nároku na náhradu škody je takové podání, ze kterého musí být patrné, z jakých důvodů, v jaké výši a vůči komu se uplatňuje, což tato trestní oznámení nespĺňovala. Proto shledal nárok promlčeným.
5. Krajský soud v Ústí nad Labem svým rozsudkem ze dne 16. 4. 2014, č. j. 10 Co 1188/2012 - 105,

v základu rozhodnutí soudu prvního stupně potvrdil. Z odůvodnění vyplývá, že žalobce v trestním oznámení (protokol ze dne 2. 1. 2008) zmiňuje způsobenou mu škodu na základě různých skutkových dějů, v různých souvislostech a výších, specifikaci škody ve výších nekorespondujících později soudně uplatněnému nároku a zejména postrádající formulaci požadavku, proti které konkrétní osobě a v jaké konkrétní konečné výši je škoda uplatňována, což nelze považovat za řádné uplatnění nároku na náhradu škody v trestním řízení, které by mělo za následek dočasné zastavení běhu promlčecí doby k uplatnění škodního nároku vůči škůdci.

6. Nejvyšší soud svým usnesením ze dne 26. 11. 2014, č. j. 25 Cdo 4155/2014 - 130, odmítl dovolání žalobce.
7. Ústavní soud svým nálezem ze dne 19. 11. 2015, č. j. I. ÚS 354/15, konstatoval, že usnesením Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 25 Cdo 4155/2014 - 130, bylo porušeno základní právo stěžovatele zaručené v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, a zároveň toto rozhodnutí zrušil. Nad rámec posouzení věci konstatuje, že z ustálené judikatury plyne, že výklad právního jednání (dříve právních úkonů) jednotlivců se nemůže opírat toliko o jejich jazykové vyjádření, ale je třeba zohledňovat též (zejména) skutečnou vůli dotčených jednotlivců; nelze proto akceptovat právní formalismus orgánů veřejné moci a jimi vznášené přehnané nároky na formulaci některých právních jednání (III. ÚS 403/12, I. ÚS 770/11, IV. ÚS 629/03). To je třeba zohlednit při posuzování otázky stavení promlčecí doby v návaznosti na obsah trestního oznámení.
8. Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 9. 3. 2016, č. j. 25 Cdo 5378/2015-159, zrušil rozsudky Krajského soudu v Ústí nad Labem a Okresního soudu v Mostě. Tvrdil, že odvolací soud dospěl na základě zjištění učiněných z protokolu o trestním oznámení žalobce ze dne 2. 1. 2008 k závěru, že tento úkon nelze považovat za řádné uplatnění nároku na náhradu škody, které by v občanském soudním řízení mělo za následek stavení běhu promlčecí doby k uplatnění nároku proti škůdci. Skutková zjištění, na jejichž základě odvolací soud pak po stránce právní hodnotil projev žalobce, se však týkala především chybějících údajů, aniž byly zjištěny a důsledně zhodnoceny ty údaje poškozeného, jež v protokole o trestním oznámení byly obsaženy, a aniž za účelem zjištění obsahu trestního oznámení z 2. 1. 2008 se soud zabýval výkladem tohoto projevu vůle žalobce podle pravidel obsažených v ustanovení § 35 občanského zákoníku ohledně označení osoby škůdce, vymezení výše škody a vyjádření požadavku na uložení povinnosti škůdci k náhradě škody (§ 43/3 tr.ř.).
9. Soud primárně zjišťoval, zda je nárok na náhradu škody promlčen či nikoli, a to v intencích rozhodnutí Ústavního soudu a Nejvyššího soudu. Byly provedeny důkazy ze spisu [REDAKCE], a [REDAKCE]. Dne 12. 3. 2007 podal žalobce trestní oznámení u [REDAKCE]. Z obsahu trestního oznámení se podává, že žalobce téhož dne zjistil na pozemku u domu v [REDAKCE], poškození plotu, pokácené ovocné stromy, rybíz červený a černý, maliny a kytky. Dále postrádá nářadí v hodnotě asi 7 000 Kč. Celý poškozený majetek si cení na 150 000 Kč. Usnesením ze dne 8. 4. 2007 [REDAKCE] věc podle §159a odst. 1 věta první trestního řádu odložila. Žalobce podal dne 1. 5. 2007 proti usnesení stížnost (ve stížnosti mimo jiné uvádí, že podával trestní oznámení na žalovanou) a usnesením Okresního státního zastupitelství ze dne 22. 6. 2007, č. j. 1 ZN 128/2007-3, byla stížnost žalobce zamítnuta. Dne

2. 1. 2008 podal žalobce trestní oznámení u PČR [REDACTED]. V trestním oznámení žalobce podaném na žalovanou odkázal na trestní oznámení ze dne 12. 3. 2007, které, jak uvádí, bylo podáváno také proti žalované, a tvrdil vzniklou škodu v následujícím rozsahu. Bylo vykáčeno asi 13 stromů a majetek byl znehodnocen a nedá se prodat, proto mu vznikla škoda asi 150 000 Kč nepočítaje roční úrodu (stromy dávaly asi 600 kg jablek ročně, když se o ně staral a zmlazoval je (škoda za rok 15 000 Kč), asi 200 kg hrušek ročně (škoda asi 10 600 Kč), dále bylo odcizeno nářadí a elektrické stroje, oplocení v délce 120 metrů (dřevěné oplocení vysoké asi 170 cm v hodnotě asi 15 000 Kč, obrubníky (56 ks o velikosti 100x10x15 cm, vznikla škoda 3 360 Kč, kolejnice o délce 2,5 m (škoda 500 Kč), ocelové tyče 120 ks v průměru 1,5 cm a délce 50 cm (škoda 1 200 Kč), 5 ks dřevěných trámů o délce 3 m a velikosti 20x20 cm (škoda 7 500 Kč), nářadí, které patřilo [REDACTED] v hodnotě 6 000 Kč. Usnesením PČR ze dne 8. 2. 2008 byla věc podle §159a odst. 1 trestního řádu odložena. Žalobce podal proti usnesení dne 13. 2. 2008 stížnost a státní zástupce usnesením ze dne 17. 4. 2008 zrušil usnesení PČR ze dne 8. 2. 2008. Dne 11. 6. 2008 PČR opět podle §159a odst. 1 trestního řádu věc odložila s výjimkou věcí odcizených z neobydleného domku a okolního pozemku, když předtím dne 10. 6. 2008 zahájila úkony trestního řízení ve věci krádeže věcí z neobydleného domku a okolního pozemku proti neznámému pachateli. Proti usnesení podal žalobce stížnost dne 28. 6. 2008 a státní zástupce usnesením ze dne 3. 7. 2008, č. j. 2 ZN 554/2008-16, stížnost zamítl.
10. Dne 24. 6. 2009 podal žalobce žalobu proti žalované a požadoval náhradu škody. Uvedl, že žalovaná na pozemek vnikla, odstranila dřevěné oplocení v délce 120 m vysoké 170 cm, zlikvidovala trvalé porosty, znemožnila mu pozemek užívat, protože vybudovala oplocení. Bylo odcizeno oplocení v délce 120 metrů (dřevěné oplocení vysoké asi 170 cm v hodnotě asi 15 000 Kč, obrubníky (56 ks o velikosti 100x10x15 cm v ceně 3 360 Kč, ocelové tyče 120 ks v průměru 1,5 cm a délce 50 cm (škoda 1 200 Kč), kolejnice o délce 2,5 m (škoda 500 Kč), 5 ks dřevěných trámů o délce 3 m a velikosti 20x20 cm (škoda 7 500 Kč), nářadí, které patřilo [REDACTED] v ceně 6 000 Kč. Dále mu vznikla škoda na úrodě, když stromy dávaly asi 600 kg jablek ročně (škoda za rok 15 000 Kč) a asi 200 kg hrušek ročně (škoda asi 10 600 Kč)- za roky 2007-2008 celkem 51 200 Kč.
11. Podle §3079 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, právo na náhradu škody vzniklé porušením povinnosti stanovené právními předpisy, k němuž došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se posuzuje podle dosavadních právních předpisů.
12. K porušení povinnosti stanovené právními předpisy došlo dne 12. 3. 2007, proto je třeba právo na náhradu škody posuzovat podle dosavadních právních předpisů (zejména zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, dále jen "občanský zákoník").
13. Podle §100 odst. 1 občanského zákoníku, právo se promlčí, jestliže nebylo vykonáno v době v tomto zákoně stanovené (§101-110). K promlčení soud přihlédně jen k námitce dlužníka. Dovolá-li se dlužník promlčení, nelze promlčené právo věřiteli přiznat.
14. Podle §106 odst. 1, odst. 2 občanského zákoníku, právo na náhradu škody se promlčí za 2 roky ode dne, kdy se poškozený dozví o škodě a o tom, kdo za ní odpovídá. Nejpozději se právo na náhradu škody promlčí za 3 roky, a jde-li o škodu způsobenou úmyslně, za 10 let ode dne, kdy došlo k události, z níž škoda vznikla; to platí, jde-li o škodu na zdraví.

15. Uplatní-li věřitel v promlčecí době právo u soudu nebo u jiného příslušného orgánu a v zahájeném řízení řádně pokračuje, promlčecí doba od tohoto uplatnění po dobu řízení neběží. To platí i o právu, které bylo pravomocně přiznáno a pro které byl u soudu nebo u jiného příslušného orgánu navržen výkon rozhodnutí (§112 občanského zákoníku).
16. U práva na náhradu škody je stanovena dvojí promlčecí doba, a to subjektivní a objektivní. Tyto dvě promlčecí doby počínají, běží a končí nezávisle na sobě. Skončí-li běh jedné z nich, právo se promlčí. Pro počátek běhu subjektivní dvouleté lhůty je rozhodné, kdy se poškozený dozví o vzniklé škodě, a kdo za ní odpovídá. O škodě se žalobce dozvěděl dne 12. 3. 2007 a ve stejném okamžiku se dozvěděl i o odpovědném subjektu, kterým byla žalovaná.
17. Podle §43 odst. 3 trestního řádu, účinného od 1. 1. 2002 do 30. 6. 2011, poškozený, který má podle zákona proti obviněnému nárok na náhradu škody, jež mu byla trestným činem způsobena, je oprávněn také navrhnout, aby soud v odsuzujícím rozsudku uložil obžalovanému nahradit tuto škodu. Návrh je třeba učinit nejpozději u hlavního líčení před zahájením dokazování (§206 odst. 2). Z návrhu musí být patrné, z jakých důvodů a v jaké výši se nárok na náhradu škody uplatňuje.
18. Řádným uplatněním nároku na náhradu škody v adhezním řízení, jímž se staví promlčecí doby, není samotné podání trestního oznámení, jestliže neobsahuje požadavek, aby konkrétní osobě byla uložena povinnost k náhradě škody v určité výši (usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 5. 2006, sp. zn. 25 Cdo 2478/2004). Institut stavení běhu promlčecí doby zajišťuje nemožnost promlčení práva po dobu, v níž se účastník právního vztahu svého práva domáhá u soudu. Případem takového řízení je i řízení adhezní. Návrh podle §43 odst. 3 trestního řádu lze uplatnit od samého počátku trestního stíhání, v prvním procesním úkonu poškozeného, který tvoří součást trestního řízení, tedy v trestním oznámení. Aby návrh splňoval náležitosti řádného návrhu poškozeného na náhradu škody v adhezním řízení, a měl za následek stavení promlčecí doby, musí z něj být patrné, z jakých důvodů, v jaké výši a vůči komu se uplatňuje. Řádným uplatněním nároku na náhradu škody v adhezním řízení není samotné podání trestního oznámení, jestliže neobsahuje požadavek, aby konkrétní osobě byla uložena povinnost k náhradě škody v určité výši.
19. Podle §35 občanského zákoníku, projev vůle může být učiněn jednáním nebo opomenutím; může se stát výslovně nebo jiným způsobem nevzbuzujícím pochybnosti o tom, co chtěl účastník projevit. Právní úkony vyjádřené slovy je třeba vykládat nejenom podle jejich jazykového vyjádření, ale zejména též podle vůle toho, kdo právní úkon učinil, není-li tato vůle v rozporu s jazykovým projevem. Právní úkony vyjádřené jinak než slovy se vykládají podle toho, co způsob jejich vyjádření obvykle znamená. Přitom se přihlíží k vůli toho, kdo právní úkon učinil, a chrání se dobrá víra toho, komu byl právní úkon určen.
20. Ke škodě došlo 12. 3. 2007 a žalobce v té době také věděl, kdo škodu způsobil a znal její výši, tedy promlčecí doba započala od 12. 3. 2007 a trvala do 12. 3. 2009. Trestní oznámení bylo podáno 12. 3. 2007 a věc pravomocně odložena dne 22. 6. 2007, další trestní oznámení bylo podáno 2. 1. 2008 a stížnost proti usnesení o odložení věci byla zamítnuta 3. 7. 2008. Žaloba byla podána 24. 6. 2009.
21. Podle závěrů Ústavního soudu výklad právního jednání (dříve právních úkonů) jednotlivců se nemůže opírat toliko o jejich jazykové vyjádření, ale je třeba zohledňovat též (zejména) skutečnou

vůli dotčených jednotlivců; nelze proto akceptovat právní formalismus orgánů veřejné moci a jimi vznášené přehnané nároky na formulaci některých právních jednání (III. ÚS 403/12, I. ÚS 770/11, IV. ÚS 629/03). To je třeba zohlednit při posuzování otázky stavení promlčecí doby v návaznosti na obsah jeho trestního oznámení. Nejvyšší soud upozornil, že samotná okolnost, že výše škody specifikovaná v trestním oznámení nekoresponduje s později soudně uplatněným nárokem, není důvodem pro závěr, že se žalobce k trestnímu řízení řádně nepřipojil. Stavení promlčecí doby nastává v takovém případě pouze ohledně těch škod (ve vztahu k tomu právu) a v tom rozsahu, v jakém byl nárok původně v adhezním řízení uplatněn, a ve vztahu k osobě, vůči níž se řízení vede (usnesení NS ze dne 20. 4. 1999, sp. zn. 25 Cdo 129/99, rozsudek NS ze dne 24. 4. 2003, sp. zn. 25 Cdo 1460/2002, rozsudek NS ze dne 23. 2. 2011, sp. zn. 25 Cdo 2908/2008, usnesení NS ze dne 29. 1. 2014, sp. zn. 25 Cdo 827/2013). Podá-li poškozený proti škůdci žalobu na náhradu škody v přiměřené lhůtě po skončení trestního řízení, v němž proti němu uplatnil nárok na náhradu škody, promlčecí doba nepočne opět běžet, nýbrž i nadále se staví (rozsudek NS ze dne 19. 12. 2012, sp. zn. 25 Cdo 23/2011)

22. Platí, že právní úkony vyjádřené slovy je třeba vykládat nejen podle jejich jazykového vyjádření, nýbrž zejména též podle skutečné svobodné vůle toho, kdo právní úkon učinil s přihlédnutím k účelu právního úkonu. Tato vůle však nesmí být v rozporu s jednoznačným jazykovým projevem. Rozhodující pro výklad je přitom okamžik učinění právního úkonu (smlouvy). Ačkoliv trestní oznámení žalobce ze dne 12. 3. 2007 je ve svém obsahu nejednoznačné, lze bez pochyb konstatovat, že poukazuje na jemu vzniklou škodu a její výši žalobce také vymezuje. Rovněž uvádí, že podává trestní oznámení na žalovanou, ale její odpovědnost za vzniklou škodu není formulována jasně. Tyto pochybnosti však lze opustit a vůli žalobce vyjádřenou v trestním oznámení lze jednoznačně dovodit z jeho stížnosti podané dne 1. 5. 2007 proti usnesení PČR ze dne 8. 4. 2007, kde vysvětluje, že trestní oznámení podal proti žalované, která mu škodu způsobila. V trestním oznámení ze dne 2. 1. 2008 žalobce odkázal na trestní oznámení ze dne 12. 3. 2007, které, jak uvádí, bylo podáváno také proti žalované, a tvrdil i existenci a výši škody. Stejným výkladovým postupem je možné učinit závěr, že žalobce vyčíslením škody a označením škůdce mínil projevit vůli, aby mu žalovaná tuto škodu uhradila. Soud dospěl k závěru, že došlo ke stavení promlčecí doby od 12. 3. 2007 do 22. 6. 2007 a od 2. 1. 2008 minimálně do 3. 7. 2008, tedy více jak 9 měsíců. Promlčecí doba tak neskončila dříve než v prosinci 2009 a žaloba podaná dne 24. 6. 2009 došla před uplynutím promlčecí doby. Nad rámec uvedeného je možné konstatovat, že obě řízení vyvolaná trestními oznámeními žalobce byla ukončena odložením a časový prostor pro bližší konkretizaci podání žalobce tím byl proto časově limitován.
23. Z provedených důkazů soud zjistil následující skutkový stav.
24. Podle smlouvy o pronájmu pozemku ze dne 16. 10. 1991 pronajal "majitel" ObÚ v [REDAKCE] [REDAKCE] nájemci, kterým byl žalobce, část pozemku o výměře 153 m², č. parcelní [REDAKCE] (smlouva o pronájmu pozemku). Dne 18. 1. 2007 byla mezi obcí [REDAKCE] jako prodávajícím a žalovanou jako kupujícím uzavřena kupní smlouva, jejímž předmětem je, kromě jiného, také pozemková parcela č. [REDAKCE] o výměře 153 m² v obci a katastrálním území [REDAKCE], zapsaná u Katastrálního úřadu pro Ústecký kraj, Katastrální pracoviště Most, na listu vlastnictví č. [REDAKCE] (kupní smlouva).

25. Pravomocným rozsudkem Okresního soudu v Mostě ze dne 11. 8. 2010, č. j. 39 C 490/2008-56, byla žalované uložena povinnost umožnit žalobci užívat pozemek parcelního čísla [REDACTED]. Výrok je výrazem zjištění, že žalobce byl oprávněn pozemek užívat podle nájemní smlouvy. Podle shodných tvrzení účastníků neměl žalobce možnost pozemek užívat od 11. 3. 2007.
26. Ze znaleckého posudku č. [REDACTED] ze dne 9. 6. 1991, vyhotoveným znalcem Miloslavem Sedláčkem pro potřeby převodu vlastnictví mezi žalobcem a [REDACTED], bylo zjištěno následující. Předmětem posouzení byl rodinný dům, k němuž náležejí ploty, vedlejší stavby, venkovní úpravy, pozemky parc. č. [REDACTED] a porosty. Ploty byly oceněny tak, že 16 metrový plot do ulice má hodnotu 640 Kč, 20 metrový plot sousední vpravo má hodnotu 600 Kč, 16 metrový plot k potoku byl dožívající. Na pozemku byly mimo jiné tři kusy jabloní stáří 30 let, jeden kus jabloně stáří 40 let, dva kusy hrušní stáří 30 let.
27. Kupní smlouva mezi [REDACTED] jako prodávající a žalobcem jako kupujícím byla uzavřena dne 18. 6. 1991 (notářský zápis sp. zn. [REDACTED] ze dne 18. 6. 1991). Předmětem kupní smlouvy byl rodinný dům č. p. [REDACTED] se stavební parcelou č. [REDACTED] o výměře 83 m² se zahradou č. [REDACTED] o výměře 83 m² a se zahradou č. [REDACTED] o výměře 77 m².
28. Podle kupní smlouvy ze dne 18. 1. 2007 uzavřené mezi [REDACTED] jako prodávajícím a žalovanou jako kupující, se žalovaná stala vlastnící, mimo jiné, také pozemkové parcely č. [REDACTED] trvalého travního porostu o výměře 152 m² (kupní smlouva).
29. Z plánu č. 4 bylo zjištěno rozmístění ovocných stromků na pozemku. Letecké fotografie prokazují stav pozemku před a po kácení ovocných stromů. Fotografie pozemku dokumentují stav pozemku po vykácení stromů. Tyto důkazy osvědčují změnu stavu po vykácení stromů.
30. Ze spisu PČR [REDACTED], byl proveden důkaz fotografiemi (F) pokácených ovocných stromů, které byly identifikovány žalobcem a žalovanou takto: F č. 1 hrušeň, která je v plánu č. 4 pod č. 5, F č. 1, F č. 2 na levé straně vzadu hrušeň (také na F č. 5 nahoře v rohu mezi ploty), F č. 4 jabloň a vedle ní je jabloň, která je v plánu na č. 8, F č. 5 dva stromy, na plánu č. 4 pod č. 1 je hrušeň a pod č. 2 hrušeň. Na levé straně je pod č. 3 jabloň, F č. 6 je v plánu pod č. 4 jabloň. Fotografie prokazují, že byly pokáceny tři hrušně a čtyři jabloně.
31. Žalobce vypověděl, že jabloně a hrušně byly na pozemku již v době jeho koupě s výjimkou jabloně Golden. Stromy byly v dobrém stavu, prořezával je a hnojl. Také obrubníky byly na pozemku již v době koupě. Byly na něm také kolejnice, ocelové tyče, které byly součástí plotu a dřevěné trámy. Z úrody ovoce dělal také mošt.
32. Žalovaná ve své výpovědi potvrdila, že na pozemku odstranila tři hrušně a jednu jabloň. Stromy byly suché. Nikdy neviděla, že by žalobce úrodu ze stromů sklízel. Pozemek byl v zanedbaném stavu a byla na něm vysoká tráva. Nevěděla, že má žalobce pozemek v nájmu. Plot, který ohraničuje její pozemek, postavili [REDACTED] od kterých dům s pozemkem koupila, což ví od paní [REDACTED], která již zemřela.
33. Z výpovědi svědka [REDACTED], přítele žalobce, soud zjistil, že stromy na pozemku označené v plánu č. 4 přeškrtnutím byly pokáceny. Uvedl, že žalobce ovoce rozdával a neví o tom, že by jej prodával. Ovoce také skladoval. Plot z dřevěných planěk mezi pozemky žalobce a žalované byl

poškozený, plot u potoka poškozený nebyl. Žalovaná postavila nový plot a plaňky z původního plotu měla poskládané na svém pozemku, stejně jako obrubníky.

34. Svědek [REDACTED], soused, rovněž potvrdil, že byl pozemek neudržovaný, ovoce většinou popadalo na zem a někdy bylo sklizeno. V minulosti jablka kupovali. Na pozemku žádné věci neviděl, plot byl nahnutý a vypadal neudržovaně. Nasekané kulatiny z pokácených stromů byly u domu žalované.
35. Podle svědkyně [REDACTED], byl pozemek zarostlý a od doby odstěhování otce žalobce byl neudržovaný. Na pozemku byly ovocné stromy, ale neví jaké, a byly staré. Žalovaná ploty, které byly v zanedbaném stavu, odstranila.
36. Svědek [REDACTED], zet' žalované, uvedl, že stromy z pozemku odstraňoval na žádost žalované. Šlo o ovocné stromy, byly staré a podle dřeva nebyly moc zdravé. Pozemek nebyl udržovaný a neví si, že by na pozemku byly nějaké věci. Plot mezi pozemkem žalované a pozemkem žalobce rozebrali a nechali na pozemku. S plotem u potoka nic nedělali.
37. Také svědek [REDACTED] bratr žalované, uvedl, že stromy pokácel na žádost žalované. Na pozemku byly ovocné stromy, zřejmě jabloně a hrušně. Pozemek byl zanedbaný, plot byl starý a v době, když byl na pozemku, tam už plot nebyl. Starý plot byl v dezolátním stavu. Neví, jestli byly na pozemku nějaké věci.
38. Podle svědkyně [REDACTED] jezdila na pozemek v roce 2000 až 2005, když tam byl ještě otec žalobce. Brala si hrušky a jablka a platila 15 Kč za kg jablek a 5 Kč za kg hrušek. Na zahradě byl prázec a nějaké obrubníky, zahrada byla běžná a stejně tak i oplocení.
39. Podle svědkyně [REDACTED] na pozemku nikdy nebyla. Žalobce nosil jablka a hrušky, které byly velmi dobré, na pracoviště, odkud ho také zná. Ovoce si od něj kupovali. Bylo to asi před 14 až 15 lety.
40. Z výpovědi svědka [REDACTED] soud zjistil, že na zahradě u domu č. p. [REDACTED] byly tři nebo čtyři jabloně a jablka byla v pořádku. Okolo zahrady byl dřevěný plot. V obci bydlel asi do roku 2003.
41. Svědkyně [REDACTED] stav pozemku neznala a nevěděla nic o stromech. Ani svědek [REDACTED] nevěděl, jestli byly na pozemku ovocné stromy, pozemek velmi dlouho neviděl. Podle svědka [REDACTED] byly na pozemku nějaké stromy, ale nic bližšího neví. Pozemek neviděl asi od roku 1991. Svědkyně [REDACTED] charakterizovala pozemek jako neudržovaný, byly na něm jabloně a hrušně a asi dvakrát jí matka žalobce přinesla jablka na štrůdl. V obci nebydlí již asi sedm roků. Svědek [REDACTED], bratr žalobce, neznal stav pozemku, protože na něm byl před velmi dlouhou dobou. Plot byl na spadnutí. Neví nic o sklizení ani prodeji ovoce.
42. Výslech svědkyně [REDACTED] nemohl být proveden, protože žalobce, který její výslech navrhoval, nevěděl datum narození ani bydliště svědkyně.
43. Podle ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nález ÚS III. ÚS 61/94), neakceptování důkazního návrhu účastníka řízení lze založit třemi důvody. Prvním je argument, podle něhož

tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je navrhován důkaz, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. Dalším je argument, podle kterého, důkaz není s to ani ověřit ani vyvrátit tvrzenou skutečnost, čili ve vazbě na toto tvrzení nedisponuje vypovídací potenci. Třetím je pak nadbytečnost důkazu, tedy argument, podle něhož určité tvrzení, k jehož ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, bylo již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností (s praktickou jistotou) ověřeno nebo vyvráceno.

44. Návrhy žalobce na provedení důkazu výsledkem policistů nadporučíka [REDACTED] a podpraporčíka [REDACTED], kteří ohledali poškozený pozemek, a výsledkem svědkyně [REDACTED], nar. [REDACTED] soud zamítl. Policisté by prokazovali svými výpověďmi skutečnosti, které již v průběhu řízení byly prokázány, zejména pak fotografiemi, které jsou součástí vyšetřovacího spisu, a ze stejného důvodu byl zamítnut i důkaz fotografiemi do předzahrádky svědkyně [REDACTED]. Svědkyně [REDACTED] měla prokazovat skutečnosti prokazované již velkým počtem dalších svědků, a bylo přihlédnuto i k jejímu věku a zdravotnímu stavu. Dále soud zamítl návrh na provedení důkazu plánky č. 1-3, protože neprokazují rozhodně skutečně, případně opakují skutečnosti již prokázané.
45. Soud nepoužil důkaz zápisem ze dne 15. 3. 2007, sepsaným referentkou odboru DaKH, protože skutečnost, že žalobce poukazoval na vzniklou škodu, byla prokázána jinými důkazy.
46. Soud zamítl návrh žalované na provedení důkazu kupní smlouvou ze dne 30. 9. 1983, sp. zn. [REDACTED] [REDACTED], a znaleckým posudkem ze dne 28. 3. 1983. Návrh byl podán 23. 8. 2018, tedy po koncentraci řízení, ke které došlo dne 9. 2. 2018. Tyto důkazy mají prokázat, že ploty, které znalec oceňoval, jsou ve vlastnictví žalované. Jde o důkazy, které mají přivodit nové skutkové zjištění a nesplňují předpoklady pro to, aby byly provedeny (§118b odst. 1 třetí věta o. s. ř.). Proto soud provedení tohoto důkazu zamítl.
47. Podle § 132 o.s.ř., důkazy hodnotí soud podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. V rámci hodnocení provedených důkazů soud porovnal tvrzení účastníků s provedenými listinnými důkazy, svědeckými výpověďmi a znaleckými posudky, a má za to, že jsou tyto důkazy věrohodné. Tyto pak konfrontoval s výpověďmi účastníků, které byly jako důkazy rovněž provedeny.
48. Žalobce neprokázal, že by na pozemku byly kolejnice a dřevěné trámy. Obrubníky a ocelové tyče na pozemku byly, ale žalobce neprokázal k žádné z uvedených věcí vlastnictví, ani jejich množství (výši škody) a neprokázal ani to, že by škodu způsobila žalovaná. Neurčitě k existenci těchto věcí vypověděl svědek [REDACTED] přítel žalobce, a svědkyně [REDACTED]. Nikdo další tyto skutečnosti nepotvrdil a nevyplývají ani z dalších důkazů. Tvrzení žalobce v této části podané žaloby tak zůstala neprokázaná.
49. Provedené důkazy dále prokazují, že byl pozemek oplocen a podle výpovědi většiny svědků byl plot ve velmi špatném stavu (výpovědi svědků s výjimkou [REDACTED], podle které byl jeho stav normální, znalecký posudek č. [REDACTED] ze dne 9. 6. 1991 vyhotoveným znalcem Miloslavem Sedláčkem). Žalobce neprokázal délku odstraněného plotu, proto soud vycházel z délky 20 metrů, kterou sama žalovaná připustila. Z důkazů soud nezjistil, že by byl odstraněn plot u potoka.

50. Většina svědků potvrdila, že byl pozemek neudržovaný nebo o jeho stavu neměli aktuální informace, s výjimkou [REDACTED], která však byla na pozemku naposledy v roce 2005, tedy téměř dva roky před vznikem škody a ještě za přítomnosti otce žalobce.
51. Závěr o skutkovém stavu je následující. Žalovaná se stala vlastnící pozemku na základě kupní smlouvy ze dne 18. 1. 2007. Žalobce měl právo užívat pozemek parcelního čísla [REDACTED] na základě nájemní smlouvy (toto právo bylo potvrzeno pravomocným rozsudkem Okresního soudu v Mostě ze dne 11. 8. 2010, č. j. 39 C 490/2008-56). Od 11. 3. 2007 ztratil žalobce možnost užívat pozemek v důsledku jednání žalované, která jako nový vlastník pozemku odstranila ovocné stromy a další porosty z pozemku, a stávající plot nahradila novým. Žalovanému v důsledku zaviněného jednání žalované vznikla škoda odstraněním plotu sousedního v délce 20 metrů, protože byl jeho vlastníkem podle kupní smlouvy uzavřené mezi ním jako kupujícím a [REDACTED] jako prodávajícím ze dne 18. 6. 1991. Dále žalobci vznikla škoda ve formě ušlého zisku na úrodě z pokácených ovocných stromů, ze tří hrušní a čtyř jabloní, za rok 2007 a za rok 2008, když po tuto dobu trvaly nájemní smlouva a důsledky protiprávního jednání.
52. Podle §420 odst. 1 občanského zákoníku, každý odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti.
53. Předpoklady vzniku občanskoprávní odpovědnosti podle § 420 jsou porušení právní povinnosti, vznik škody, existence příčinné souvislosti mezi porušením právní povinnosti a vznikem škody, a zavinění. První tři předpoklady jsou objektivního charakteru a důkazní břemeno ohledně nich leží na poškozeném. Zavinění je subjektivní povahy, jeho existence ve formě nevědomé nedbalosti se předpokládá. Škudce prokazuje, že škodu nezavinil. Základním předpokladem odpovědnosti za škodu je porušení právní povinnosti (protiprávní úkon). Podle občanského zákoníku je postaveno na roveň porušení právní povinnosti vyplývající z právního předpisu a ze smlouvy.
54. Podle § 680 odst. 1, odst. 2, první věta občanského zákoníku, dojde-li ke změně vlastnictví k pronajaté věci, vstupuje nabyvatel do právního postavení pronajímatele a nájemce je oprávněn zprostit se svých závazků vůči dřívějšímu vlastníku, jakmile mu byla změna oznámena nebo nabyvatelem prokázána. Dojde-li ke změně vlastnictví k nemovité věci, může z tohoto důvodu vypovědět nájemní smlouvu pouze nájemce, a to i tehdy, byla-li smlouva uzavřena na dobu určitou; výpověď však musí podat v nejbližším výpovědním období, pokud je zákonem nebo dohodou stanoveno.
55. Sama změna v osobě pronajímatele nemá na trvání právního vztahu nájmu vliv. Pronajímatel vstupuje do nájemního vztahu ve stavu, v jakém tady byl v době změny vlastnictví předmětu nájmu. Hranice pro jednání žalované stanoví právní předpis a žalovaná svým deliktním jednáním porušila povinnost vyplývající z nájemní smlouvy. Toto zaviněné jednání je pak v příčinné souvislosti se vzniklou škodou na plotu a úrodě.
56. Ke zjištění výše škody byly provedeny znalecké posudky, a to znalecký posudek Ing. Miroslava Lásky z oboru ekonomika, zemědělství, ke zjištění velikosti úrody jablek a hrušek v roce 2007 a 2008 ze tří hrušní a čtyř jabloní a jaká by byla hodnota úrody, a znalecký posudek Ing. Petra Bicenice z oboru ekonomika ke stanovení ceny plotů popsanych ve znaleckém posudku č. [REDACTED]

ze dne 9. 6. 1991 vyhotoveným znalcem Miloslavem Sedláčkem (plot sousední vpravo 20 metrů, plot k potoku 16 metrů) k roku 2007.

57. Ze závěru znaleckého posudku Ing. Lásky bylo zjištěno, že předpokládaná úroda jablek za oba roky činí 959 kilogramů v celkové hodnotě 3 132 Kč, a hrušek 320 kilogramů v celkové hodnotě 3 378 Kč, celkem 6 510 Kč. Před soudem znalec doplnil, že zbytky ovocných stromů viděl na fotografiích. Stanovená úroda jablek a hrušek zahrnuje i popadané plody. S ohledem na stáří stromů, nemohly být rezistentní vůči chorobám a musely se na nich projevit znaky choroby. Ovoce v obchodech je chemicky ošetřené, jiné se neprodává. U stromů chemicky ošetřovaným bývá spadá ovoce asi 10-15 %. Nedokáže si představit, že by ze stromů, které jsou vysokokmeny, dala sklídit celá úroda, ovoce se sklízí probírkou a každý strom se může sklízet různě dlouho. Ze stromů napadených chorobou může být zcela zdravých asi 10-15 %.
58. Ze závěru znaleckého posudku Ing. Bicence bylo zjištěno, že hodnota plotu sousedního byla 2 762 Kč (20 metrů) a plotu k potoku byla 2 051,90 Kč (16 metrů), celková cena po zaokrouhlení byla 4 810 Kč. Před soudem znalec doplnil, že zpracoval posudek na podkladu znaleckého posudku z roku 1991 a hodnotu plotu přepočtl k roku 2007. Opotřebení plotu bylo tehdy 50 - 60 %, vycházel z lineárního opotřebení až k roku 2007, a opotřebení 85 %, které použil, je maximálním opotřebením. Pokud by měl plot výšku 170 cm, mělo by to vliv na hodnotu plotu asi o 20 %.
59. Podle § 136 o. s. ř., lze-li výši nároků zjistit jen s nepoměrnými obtížemi nebo nelze-li ji zjistit vůbec, určí ji soud podle své úvahy.
60. Rozhodnutí soudu podle úvahy je omezeno pouze na určování výše nároku, popřípadě jeho části, jsou-li obtíže spojené pouze s touto částí. K takovému postupu může soud přistoupit teprve poté, co uzavře, že základ nároku je dán. Ani v případě použití úvahy nesmí být rozhodnutí svévolné, nýbrž soud musí odůvodnit jednak, že byly splněny podmínky pro určení výše nároku podle úvahy, a jednak jakými úvahami byl při určení výše nároku veden. Pokud o otázce výše nároku bylo vedeno byť i částečné dokazování, musí soud jeho výsledky při svých úvahách zohlednit, stejně jako vše ostatní, co v řízení vyšlo najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.
61. Znalec Ing. Láška stanovil cenu úrody jablek a hrušek a do úrody započtl i spadané ovoce 10 - 15 %. Podle výpovědi většiny svědků nebylo o zahradu pečováno, proto lze uvažovat o vyšším spadu ovoce, což soud stanovil úvahou dalšími 10 %. Cenu stanovil znalec částkou 6 510 Kč a po odečtení spadaneho ovoce 15 % soud odečtl ještě zvýšení spadu o 10 %. Výsledná hodnota úrody je v takovém případě 4 883 Kč. Úvaha soudu, která vedla ke snížení ceny úrody o dalších 10 %, byla učiněna podle §136 o. s. ř.
62. Znalec Ing. Bicenc stanovil cenu za celkovou délku plotů 36 metrů ve výši 4 810 Kč, ale s ohledem na prokázanou délku odstraněného plotu 20 metrů, stanovil soud poměrnou cenu plotu částkou 2 532 Kč.
63. Celková výše škody byla uvedeným postupem stanovena částkou 7 415 Kč. Soud zavázal žalovanou k povinnosti zaplatit žalobci tuto částku do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (§160 odst. 1 o. s. ř.). Žaloba o zaplacení 71 345 Kč byla zamítnuta, protože žalobce neprokázal vlastnictví k dalším movitým věcem ani jejich množství (výši škody) a neprokázal ani to, že by

škodu způsobila žalovaná. Soud neshledal důvody pro snížení náhrady škody podle § 450 občanského zákoníku.

64. Ve vztahu k částce 6 000 Kč, o kterou vzal žalobce v průběhu řízení žalobu částečně zpět, soud o nákladech řízení rozhodl podle § 146 odst. 2, první věta o. s. ř. Právo na náhradu nákladů řízení má žalovaná, protože soud řízení o této části žaloby zastavil ze zavinění žalobce.
65. Výrok o nákladech řízení je výsledkem aplikace §142 odst. 2 o. s. ř., podle kterého, měl-li účastník ve věci úspěch jen částečný, soud náhradu nákladů poměrně rozdělí, popřípadě vysloví, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů právo. Náklady řízení žalované tvořené odměnou advokátky soud vypočítal následujícím způsobem (do rozhodnutí soudu prvního stupně 4 úkony po 4 500 Kč, 4 paušály po 300 Kč, daň z přidané hodnoty 20 %, celkem 23 040 Kč, do rozhodnutí soudu druhého stupně 1 úkon 4 500 Kč, 1 paušál 300 Kč, cestovní náklady 567 Kč, daň z přidané hodnoty 21 % celkem 6 978 Kč, další řízení před soudem prvního stupně jednání 15. 9. 2016 (2 úkony), 8. 12. 2016 (2 úkony), 9. 2. 2017 (2 úkony), 30. 3. 2017, 19. 10. 2017, 23. 8. 2018, 25. 9. 2018, (úkony za 4 260 Kč). Celkem 23 040 Kč + 6 978 Kč + (6 x 4 500 Kč, 5 x 4 260 Kč, tedy 27 000 + 21 300 = 48 300 + daň z přidané hodnoty 10 143, ve výsledku 58 443 Kč), celkem 88 461 Kč. Podle poměrného úspěchu ve věci je žalobce povinen zaplatit žalované, k rukám zástupkyně žalované Mgr. Markéty Zázvorkové Malé, na nákladech řízení 60 459 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (§160 odst. 1 o. s. ř.).
66. Podle §148 odst. 1 o. s. ř., stát má podle výsledků řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil, pokud u nich nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků.
67. V žalobě bylo požadováno 84 760 Kč, úspěch žalobce je 7 415 Kč (8,75 %) a neúspěch je 77 345 Kč (91,25 %). Za znalecké posudky bylo státem zaplacen celkem 3 884 + 12 618, tedy 16 502 Kč, z toho je povinen zaplatit státu žalobce 15 058 Kč a žalovaná 1 444 Kč. Oba do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (§160 odst. 1 o. s. ř.).
68. Žalobce byl osvobozen od soudních poplatků usnesením ze dne 19. 5. 2017, č. j. 39 C 448/2009-249, a k ochraně jeho zájmů mu byla ustanovena zástupkyně JUDr. Miroslava Zlatníková, advokátka v Mostě. Usnesením ze dne 1. 10. 2018, č. j. 39 C 448/2009-351, bylo žalobci osvobození od soudních poplatků odejmuto zpětně ke dni 6. 6. 2017 a bylo zrušeno ustanovení zástupkyně žalobce.
69. Zástupkyně žalobce, kterou je advokátka, má právo na odměnu podle § 140 odst. 2 o. s. ř. a výše odměny odpovídá § 12a vyhlášky č. 177/1996 Sb. Odměna činí za pět úkonů právní služby po 3 408 Kč, pět režijních paušálů po 300,- Kč celkovou částku 18 540 Kč. Zástupkyně žalobce JUDr. Miroslava Zlatníková má právo na zaplacení této částky vůči České republice do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
70. Podle § 138 odst. 2 o. s. ř., přiznané osvobození předseda senátu kdykoli za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.
71. Soud může kdykoliv za řízení osvobození odejmout, pokud se dodatečně ukáže, že pro ně nebyly splněny podmínky už v době osvobození, a to i zpětně. Závěry ohledně odejmutí (a to

i zpětnému) se vztahují i na náklady ustanoveného zástupce. Pokud stát advokátovi již něco zaplatil, uloží účastníkovi, aby je státu nahradil. (Svoboda K., Smolík P., Levý J., Šínová R. a kol. Občanský soudní řád. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 587, 590).

72. Stát ustanovené zástupkyni žalobce přiznal odměnu ve výši 18 540 Kč a povinnost zaplatit tuto částku České republice, do pokladny Okresního soudu v Mostě, uložil žalobci. Žalobce je povinen zaplatit výše uvedenou částku do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (§160 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, prostřednictvím Okresního soudu v Mostě. Odvolání je třeba podat ve dvojím vyhotovení.

Nebude-li plněno, jak stanoví vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněný domoci svého práva prostřednictvím výkonu rozhodnutí nebo exekuce.

Most 2. října 2018

JUDr. Rudolf Malý v. r.
samosoudce